

باسمه تعالی

سؤال‌های امتحان نهایی درس: فلسفه و منطق	رشته‌های: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۲ / ۲ / ۲۸	تعداد صفحه: ۴	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور - نوبت خرداد ماه ۱۳۹۲		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤال‌ها	پاسخ‌نامه دارد.	نمره
------	---------	-----------------	------

فلسفه

۱	تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدامیک غلط می‌باشد: الف) لفظ «فلسفه» معرب کلمه‌ی «فیلسوفیا» و به معنای «دوستداری دانایی» است. ب) وقتی که صرف نظر از چه چیز بودن اشیاء، صرفاً به «بودن» آنها پردازیم، قدم در عرصه‌ی علم فیزیک گذاشته‌ایم. ج) «هستی» یا «وجود» حقیقی‌ترین مبنایی است که همه‌ی خصوصیات اشیاء به آن باز می‌گردد. د) کتاب «جمهوری» متعلق به ارسطو است.	۱
۲	بجای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید: الف) یکی از مبانی فلسفی علوم طبیعی، است. ب) در فلسفه‌ی اولی «وحدت» بیانگر و بیانگر تفاوت و تمایز در اشیاء است. ج) افلاطون، موجودات جهان ماوراء طبیعت را «.....» نامیده است.	۱
۳	از میان موارد داخل کادر، برای هر گزینه یک مورد مناسب بیابید: الف) صاحب کتاب تاریخ فلسفه‌ی غرب (ب) از فلاسفه‌ی ایونیا (ج) مهد تفکر فلسفی هر اکتیوس - راسل - تمدن مشرق زمین - یونان باستان - تئتوس - ملتوس - انیشتین - تمدن مصر	۰/۷۵

به سؤال‌های زیر پاسخ کوتاه بدهید:

۴	از نظر افلاطون دو دلیل «نارسایی ادراکات حسی» چیست؟	۰/۵
۵	از میان علل اربعه، علل بیرونی را نام ببرید.	۰/۵
۶	یکی از سؤالات فسطائیان مشهور را نام ببرید.	۰/۲۵
۷	سقراط در دادگاه، وظیفه‌ی خود و وظیفه‌ی قاضی را چه می‌دانست؟	۰/۵
۸	تعیین کنید در تمثیل غار افلاطون، منظور از هر یک از موارد زیر چیست؟ الف) زندان غار (ب) پرتو آتش (ج) اشیاء و انسان‌های بیرون از غار (د) خروج آدمی از غار	۱
	ادامه‌ی سؤال‌ها در صفحه‌ی دوم	

باسمه تعالی

سؤال‌های امتحان نهایی درس: فلسفه و منطق	رشته‌های: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۲ / ۲ / ۲۸	تعداد صفحه: ۴	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور - نوبت خرداد ماه ۱۳۹۲		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤال‌ها	پاسخ‌نامه دارد.	نمره
------	---------	-----------------	------

به سؤال‌های زیر پاسخ کامل دهید:

۹	در فلسفه‌ی سیاست به سؤال «مشروعیت سیاسی از آن کیست؟» چه پاسخ‌هایی داده شده است؟ دو مورد را بنویسید.
۱۰	راز پیام سروش دلفی، از نظر سقراط چه بود؟
۱۱	بحث «معرف» در منطق یادگار سقراط است؛ چرا سقراط درباره‌ی این موضوع بحث کرده است؟
۱۲	منظور ارسطو را از نسبی بودن صورت و ماده، با ذکر یک مثال شرح دهید.
۱۳	چرا ارسطو جهان را به «کدبانوی شایسته» تشبیه کرده است؟

منطق

۱۴	<p>تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدامیک غلط می‌باشد:</p> <p>(الف) ارسطوئیان انسان را «حیوان ناطق» تعریف کرده‌اند.</p> <p>(ب) «مفاهیم ذاتی» در مقام فهم و تصور، مقدم بر ذات یا ماهیت هستند.</p> <p>(ج) «مفاهیم جزئی» در «تعریف» قابل استفاده هستند.</p> <p>(د) دو قضیه‌ای که فقط در کم یا سور متفاوت باشند، «متداخل» هستند.</p> <p>(ه) هر مقدمه‌ای که موضوع نتیجه در آن باشد، «صغرا» نام دارد.</p> <p>(و) برهانی که در آن از معلول به علت پی برده می‌شود، «برهان لمی» است.</p> <p>(ز) کاتب بودن برای انسان «عرض خاص» است.</p>
۱۵	<p>جایهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید:</p> <p>(الف) قواعد حاکم بر دنیای تفکر، نام دارد.</p> <p>(ب) علم و ادراک انسان بر دو نوع است که عبارتند از: تصور و</p> <p>(ج) گاهی انسان بجای تعریف یک مفهوم، آن را معنی کرده و شرح می‌دهد. در منطق به این کار می‌گویند.</p> <p>(د) قضیه‌ای که در آن، هم درست بودن دو طرف و هم غلط بودن آنها محال باشد، قضیه‌ی شرطی منفصل است.</p> <p>(ه) استدلالی که در آن حکم یک موضوع را به موضوع دیگر به دلیل مشابهت آنها با یکدیگر سرایت می‌دهند، نام دارد.</p> <p>(و) «مغالطه» استفاده از شکل ظاهری استدلال و مخفی کردن صورت و یا غلط آن به منظور مخاطب است.</p>
	ادامه‌ی سؤال‌ها در صفحه‌ی سوم

باسمه تعالی

سؤال‌های امتحان نهایی درس: فلسفه و منطق	رشته‌های: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۲ / ۲ / ۲۸	تعداد صفحه: ۴	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور - نوبت خرداد ماه ۱۳۹۲		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤال‌ها	پاسخ‌نامه دارد.	نمره
------	---------	-----------------	------

۱۶	<p>در سؤال‌های زیر پاسخ درست را انتخاب کنید:</p> <p>الف) کدام تعریف، جامع و مانع نیست؟</p> <p>۱) انسان: جسم متفکر (۲) انار: میوه‌ی شیرین</p> <p>ب) کامل‌ترین تعریف برای مثلث کدام است؟</p> <p>۱) شکل سه زاویه‌ای (۲) شکل سه ضلعی</p> <p>ج) کدامیک از مفاهیم مقابل، دارای تعریف منطقی نمی‌باشد؟</p> <p>۱) جوهر (۲) دایره</p> <p>د) در شکل اول قیاس اقترانی چند ضرب منتج وجود دارد؟</p> <p>۱) شش (۲) چهار</p> <p>ه) استدلالی که از قضایای مشهور و مسلم تشکیل می‌شود و طرف مقابل را قانع می‌کند، چه نام دارد؟</p> <p>۱) جدل (۲) خطابه</p> <p>و) عبارت زیر چه نوع استدلالی است؟</p> <p>«دانشمندان با بررسی مدار حرکت تمام سیارات منظومه‌ی شمسی متوجه شدند که همه‌ی آنها دارای مدار بیضی هستند.»</p> <p>۱) استقراء تام (۲) استقراء ناقص</p>	۱/۵
----	--	-----

کجه به سؤال‌های زیر پاسخ کوتاه بدهید:

۱۷	<p>تعیین کنید که هر یک از موارد زیر، مصداق کدام یک از نسبت‌های چهارگانه (تساوی - تباین - مطلق - من وجه) می‌باشد:</p> <p>الف) بیماری - سرماخوردگی (ب) دوست - دشمن</p>	۰/۵
۱۸	در قضیه‌ی مقابل «مقدم» را تعیین کنید: «گر صبر کنی، ز غوره حلوا سازی.»	۰/۲۵
۱۹	<p>نوع هر یک از قضایای شرطی منفصل را مشخص نمایید:</p> <p>الف) این کتاب درسی یا منطق است یا فلسفه.</p> <p>ب) انسان یا در دنیا یا در آخرت، سزای اعمال خود را می‌بیند.</p>	۰/۵
	ادامه‌ی سؤال‌ها در صفحه‌ی چهارم	

باسمه تعالی

سؤال‌های امتحان نهایی درس: فلسفه و منطق		رشته‌های: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	سال سوم آموزش متوسطه	
تعداد صفحه: ۴		تاریخ امتحان: ۱۳۹۲ / ۲ / ۲۸	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور - نوبت خرداد ماه ۱۳۹۲	
ردیف	سؤال‌ها	پاسخ‌نامه دارد.	
نمره			
۲۰	نقیض قضیه‌ی «حافظ شاعر قرن هشتم است.» را بنویسید.	۰/۲۵	
۲۱	با توجه به قضیه‌ی مقابل، موارد خواسته شده را بنویسید: «بعضی پرنده‌ها گوشتخوار هستند.» الف) متضاد ب) عکس مستوی	۱	
۲۲	شرایط نتیجه بخش بودن شکل سوم قیاس اقترانی را بنویسید.	۰/۵	
۲۳	قیاس زیر، شکل چندم قیاس اقترانی است؟ دلیل نتیجه بخش نبودن این قیاس چیست؟ هر ایرانی آسیایی است. هر تهرانی آسیایی است.	۰/۵	
۲۴	درستی نتیجه‌ی قیاس زیر را با استفاده از «عکس مستوی کبرا» ثابت کنید: هر الف ب است. هیچ ج ب نیست. پس: هیچ الف ج نیست.	۰/۵	
✍ به سؤال‌های زیر پاسخ کامل بدهید:			
۲۵	الف) از میان کلیات خمس «جنس» را تعریف کنید. ب) اگر منطق ابزار استدلال بشری است، چرا با کاربرد آن نمی‌توان به دانش جدیدی دست یافت؟ ج) شعر منطقی و شعر ادبی چه تفاوتی با یکدیگر دارند؟ د) به چه دلیل استدلال زیر مغالطه است؟ «در باز است. باز پرنده است. پس: در پرنده است.»	۲	
۲۰	جمع کل		
سر بلند و پیروز باشید.			

راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: فلسفه و منطق		رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۲۸ / ۲ / ۱۳۹۲
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۲		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

فلسفه و منطق		
۱	الف) صحیح (ب) غلط (ج) صحیح (د) غلط (هر مورد ۰/۲۵)	۱
۲	الف) واقعیت داشتن جهان قابل شناخت بودن طبیعت - درستی روش تجربه و آزمایش - یکسان عمل کردن طبیعت - تبعیت همه موجودات از اصل علیت (ذکر یک مورد کافی است). ب) مشابهت (یا وجود) - کثرت (یا ماهیت) ج) مثال (یا مثل) (هر مورد ۰/۲۵)	۱
۳	الف) راسل (ب) هراکلیتوس ج) یونان باستان (هر مورد ۰/۲۵)	۰/۷۵
۴	خطاپذیری - به امور ناپایدار تعلق داشتن (هر مورد ۰/۲۵)	۰/۵
۵	فاعلی - غایی (هر مورد ۰/۲۵)	۰/۵
۶	پروتاگوراس (یا گریگاس) (هر مورد ۰/۲۵)	۰/۲۵
۷	وظیفه‌ی خود: راستگویی - وظیفه‌ی قاضی: تشخیص حق از باطل (هر مورد ۰/۲۵)	۰/۵
۸	الف) عالم محسوسات (ب) نیروی خورشید (ج) عالم مثل (د) سیر و صعود روح آدمی به عالم شناسایی (یا سیر عقلانی) (هر مورد ۰/۲۵)	۱
۹	اسلام: خدا / مارکسیسم: طبقه کارگر (یا پرولتاریا) / گروهی از جامعه شناسان غرب: اکثریت مردم / نظام دیکتاتوری: فرد دیکتاتور (ذکر دو مورد کافی است). (هر مورد ۰/۵)	۱
۱۰	این بود که نادانی ما را به ما بنمایاند و بگوید که داناترین آدمیان کسی است که مانند سقراط بداند که نادان است. (هر مورد ۰/۵)	۰/۵
۱۱	تا نشان دهد که هر چیز از تعریف ثابتی برخوردار است و با رسیدن به آن تعریف، می‌توان به دانش درست و مطمئن درباره‌ی آن چیز دست یافت. (یا: زیرا هدف سقراط یاد دادن راه صحیح تفکر است که از طریق تعریف ثابت به دست می‌آید). (هر مورد ۰/۵)	۰/۵
۱۲	یعنی چیزی ممکن است در مقایسه با یک چیز صورت و در مقایسه با چیز دیگر ماده باشد. (۰/۵) مثل تخم مرغ که نسبت به نطفه، صورت است ولی نسبت به جوجه، ماده می‌باشد. (یا هر مثال صحیح دیگر) (۰/۵) (هر مورد ۰/۵)	۱
۱۳	زیرا هرگز چیزی را که بتواند آن را به چیز مفیدی تبدیل کند، دور نمی‌ریزد و هدر نمی‌دهد. (هر مورد ۰/۵)	۰/۵
ادامه‌ی پاسخها در صفحه‌ی دوم		

راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: فلسفه و منطق		رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۲۸ / ۲ / ۱۳۹۲
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۲		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
منطق		
۱۴	الف) صحیح (ب) صحیح (ج) غلط (د) صحیح (ه) صحیح و) غلط (ز) صحیح	۱/۷۵ (هر مورد ۰/۲۵)
۱۵	الف) منطق (ب) تصدیق (ج) شرح اسم (د) حقیقی (ه) تمثیل و) ماده - مخدوش کردن ذهن (گمراه کردن)	۱/۷۵ (هر مورد ۰/۲۵)
۱۶	الف) ۲ (ب) ۲ (ج) ۱ (د) ۲ (ه) ۱ (و) ۱	۱/۵ (هر مورد ۰/۲۵)
۱۷	الف) مطلق (ب) تباین	۰/۵ (هر مورد ۰/۲۵)
۱۸	صبر کنی	۰/۲۵
۱۹	الف) مانعه الجمع (ب) مانعه الرفع	۰/۵ (هر مورد ۰/۲۵)
۲۰	حافظ شاعر قرن هشتم نیست.	۰/۲۵
۲۱	الف) ندارد. (ب) بعضی (ج) گوشتخوارها پرنده (جایابی) (د) هستند. (ه) هستند.	۱ (هر مورد ۰/۲۵)
۲۲	موجب بودن صغرا (ب) کلی بودن حداقل یکی از مقدمات	۰/۵ (هر مورد ۰/۲۵)
۲۳	شکل دوم (ب) به دلیل عدم اختلاف در کیف منتج نیست. (یا موجب بودن هر دو مقدمه)	۰/۵ (هر مورد ۰/۲۵)
۲۴	هر الف ب است. (ب) هیچ ب ج نیست. (د) نیست.	۰/۵ (هر مورد ۰/۲۵)
۲۵	الف) مفهوم ذاتی که به بیش از یک ذات اختصاص دارد. (یا مشترک میان چند ذات است و یا مفهوم درونی مشترک) (ب) زیرا منطق صورت اندیشه را ارزیابی می کند، در حالیکه پیشرفت علوم به ماده و محتوای آنها است. (ج) شرط شعر منطقی خیال انگیز بودن آن است و شرط شعر ادبی داشتن وزن و قافیه است. (د) عدم تکرار حد وسط (یا به یک معنی نبودن کلمه «باز» در مقدمات - یا نداشتن حد وسط)	۲ (هر مورد ۰/۵)
۲۰	جمع نمره	

☑ نوبت:

بیان پاسخ‌های درست به زبان ساده و یا با عباراتی غیر از الفاظ کتاب درسی نیز قابل قبول می‌باشد.

با عرض تشکر و خسته نباشید.

مژده یوسفی...